

Godkjenningskriterier RSO

Generell informasjon

I henhold til forskrift 29. mai 2013 nr. 538 om sikring av havneanlegg § 6 kan Kystverket etter søknad godkjenne sikringsvirksomheter til å gjennomføre sårbarhetsvurderinger og utarbeide sikringsplaner for havneanlegg.

For å bli godkjent må virksomheten oppfylle de krav som fremkommer av ISPS-koden del B 4.5. Her er det 12 kompetansekrav som virksomheten må *dokumentere* at de oppfyller. Nedenfor gis det en beskrivelse av hva Kystverket krever av kompetanse under det enkelte punkt, samt eksempler på hvordan dette kan dokumenteres. I tillegg til de 12 kravene, må virksomheten dokumentere kompetanse i å gjennomføre sårbarhetsvurderinger (sikringsrisikoanalyser), jf. forskrift om sikring av havneanlegg § 6 (2).

FNs sjøfartsorganisasjon IMO har utgitt et veiledende sirkulær som sier noe om hva statene skal vektlegge ved godkjenning av RSOer; MSC/Circ.1074 "Interim Guidelines for the authorization of recognized security organizations acting on behalf of the administration and/or designated authority of a contracting government". Kystverket vil i større grad legge vekt på anbefalingene i dette sirkulæret ved tolkning og utfylling av kravene for godkjenning av RSOer i ISPS-koden.

Det presiseres at godkjenning som sikringsvirksomhet ikke er et rettskrav, men basert på en søknad, og i henhold til § 6 "kan" Kystverket godkjenne en sikringsvirksomhet dersom minimumsvilkårene er oppfylt. Det vil si at Kystverket ikke har en plikt til å godkjenne sikringsvirksomheter. I dette ligger det også at regelverket gir en åpning for bruk av skjønn og vurderinger, og rom for praktisering av regelverket på ulike måter. Kystverket kan derfor velge å endre praksis og stille strengere krav til hvem som kan godkjennes som sikringsvirksomheter, så lenge Kystverkets saksbehandling ikke medfører usaklig og urimelig forskjellsbehandling.

Kystverket ønsker å ha sikringsvirksomheter som leverer kvalitativt gode produkter til havner og havneanlegg, og vi stiller derfor strengere krav til kompetanse enn det som er gjort tidligere. Alle nye søknader om godkjenning som sikringsvirksomhet og søknader om fornyet godkjenning vil bli vurdert etter disse kravene.

I tillegg til dokumentasjon på at søker oppfyller kompetansekravene under, må søker sende inn fullstendig og aktuell CV for alle personer som skal involveres i arbeidet med havnesikring. Disse personenes ansettelsesforhold i virksomheten må dokumenteres.

En godkjenning som RSO gis for en periode på inntil 5 år. Godkjenningen gis som et vedtak, og det vil være knyttet vilkår til vedtaket som har saklig sammenheng med godkjenningen som gis. Disse vilkårene vil vanligvis være at selskapet gir Kystverket informasjon når ansatte slutter, når nye ansatte involveres i arbeidet med havnesikring og at selskapet er tro mot Kystverkets tolkning av regelverket, veiledninger og maler.

Dersom en godkjent sikringsvirksomhet ikke lenger oppfyller kompetansekravene eller ikke overholder vilkår som er satt i godkjenningsvedtaket, vil Kystverket trekke tilbake godkjenningen.

Krav 1: Sakkunnskap om relevante sikringsaspekter – "expertise in relevant aspects of security" (B 4.5.1)

Søker må ha kompetanse innenfor relevante aspekter av havnesikring. Dette kravet er generelt utformet, og det er derfor behov for å definere nærmere hva som ligger i "relevante aspekter". Naturlige områder som det er behov for kunnskap om er blant annet det internasjonale og norske havnesikringsregelverket og gjennomføring av sårbarhetsvurderinger. Disse områdene er beskrevet nærmere i punkt B 4.5.7 og § 6 (2). Kompetansekravet i B 4.5.1 omhandler derfor kunnskap generelt om havnesikring, samfunnssikkerhet og beredskap som ikke allerede er dekt av de øvrige kravene.

For å bli godkjent som sikringsvirksomhet krever Kystverket både formalkompetanse og realkompetanse innen samfunnssikkerhet og beredskap. Søker må ha master innen samfunnssikkerhet og beredskap, eller tilsvarende utdanning, og ha ekspertise i sikringsrisikoanalyser (jf. også krav 13 nedenfor). I tillegg kreves det at søker har praktisk erfaring i å gjennomføre sikringsrisikoanalyser innenfor maritim sektor eller annen tilsvarende industri eller virksomhet. Kystverket vil foreta en helhetlig vurdering der fokuset er om søker har tilstrekkelig kompetanse til å ivareta formålet med havnesikringsregelverket og kan utøve den jobben sikringsvirksomheten godkjennes for på en tilfredsstillende måte.

Dersom søker tidligere har vært godkjent som RSO vil Kystverket vurdere kvaliteten på det arbeidet som søker tidligere har utført, og om søker har vist å ha tilstrekkelig kompetanse til å oppfylle kompetansekravet i B 4.5.1. Kravet til formalkompetanse vil også gjelde for søkere som tidligere har vært godkjent som RSO.

Eksempler på dokumentasjon:

- Vitnemål for master innen samfunnssikkerhet og beredskap (eller tilsvarende utdanning)
- Kursbevis for kurs innen havnesikring og sikringsrisikoanalyser
- Oversikt over sikringsrisikoanalyser som er gjennomført
- Erfaring innen arbeid med havnesikring, eks. som PSO/PFSO/RSO – beskrivelse av oppgaver og omfang, henvisning til referanser.

Krav 2: Hensiktsmessig kunnskap om drift av fartøyer og havner, herunder kunnskap om skipskonstruksjon og skipsbygging dersom de leverer tjenester som gjelder fartøyer, og konstruksjon og bygging av havner dersom de leverer tjenester som gjelder havneanlegg (B 4.5.2)

Den relevante delen av dette kravet er kompetanse omkring havneoperasjoner, blant annet kunnskap om havnekonstruksjoner og havnebygging. For å oppfylle dette kravet må søker enten ha formalkompetanse eller realkompetanse innen havneoperasjoner. Realkompetanse kan innebære at søker har operasjonell erfaring fra havn, for eksempel vært en del av driftsorganisasjon, PFSO/PSO, havnesjef eller lignende, eller har vært involvert i bygging eller prosjektering av havneanlegg.

Eksempler på dokumentasjon:

- Dokumentasjon på relevant kurs/utdanning
- Arbeidserfaring (dokumenteres i CV) - Utfyllende beskrivelse av relevante arbeidsoppgaver

Krav 3: Evne til å vurdere de sannsynlige sikringsrisikoene som kan oppstå i forbindelse med drift av fartøyer og havneanlegg, herunder kontakt mellom fartøy og havneanlegg, og hvordan slike risikoer kan reduseres i størst mulig grad (B 4.5.3)

Etter dette kompetansekravet må søker ha evne/kapabilitet (eng. "capability") til å vurdere de sikringsrisikoene som kan oppstå ved drift av skip og havneanlegg, og hvordan man kan redusere slike risikoer. Med sikringsrisikoer menes her de muligheter som kan foreligge for at det kan bli gjennomført tilsiktede ulovlige handlinger mot skip eller havn/havneanlegg. Dette punktet er viktig for å kunne gjennomføre en god sikringsrisikoanalyse av en havn eller et havneanlegg. Det kan vises til relevant formal- eller realkompetanse for å oppfylle dette kompetansekravet. Relevant formalkompetanse kan være utdanning fra Krigsskolen, Politihøyskolen eller lignende. Relevant realkompetanse vil være praksis som bygger på denne type kompetanse, eksempelvis politi-, militær- eller annen beredskapsbakgrunn der vedkommende har jobbet særlig med sikringsrisikohåndtering.

Eksempler på dokumentasjon:

- Vitnemål fra Krigsskolen, Politihøyskolen eller lignende utdanning
- Dokumentert erfaring fra relevant sikringsarbeid, arbeid med håndtering av sikringsrisiko

Krav 4: Evne til å opprettholde og forbedre personelletts kompetanse (B 4.5.4)

Dette kravet forutsetter at søker ikke bare har en gitt kompetanse ved søknadstidspunktet, men at søker også har en plan for å vedlikeholde og forbedre kompetansen til de ansatte i selskapet. Kravet gjelder for alle ansatte som skal være involvert i sikringsarbeidet. Søker må dokumentere at selskapet har en plan som beskriver hvilke kompetansehevende tiltak som planlegges. Dette omfatter både intern opplæring av ansatte og eksterne kurs og utdanning.

Planlagte opplæringstiltak kan for eksempel beskrives i en egen kompetanseutviklingsplan, kursplaner eller være en del selskapets interne kvalitetssystem. Kravet gjelder kompetansehevende tiltak som har relevans for arbeidet som sikringsvirksomhet, eks. innen havnesikring, sikringsrisikoanalyse, samfunnssikkerhet og beredskap osv. Dette inkluderer plan om deltakelse på relevante seminarer eller medlemskap i nasjonale eller internasjonale fora eller interesseorganisasjoner innen sikring/security. Det må være avsatt midler til å gjennomføre planlagte kompetansehevende tiltak.

I IMO-sirkulær MSC/Circ.1074 forutsettes det at en RSO skal ha et system hvor de ansatte kontinuerlig oppdaterer sin kompetanse (appendix 3.9.6).

Eksempler på dokumentasjon:

- Kompetanseutviklingsplan
- Kursplan eller opplæringsplan for ansatte
- Utdrag fra kvalitetssystem som viser plan for opplæring
- Oversikt over deltakelse på seminarer, fora og interesseorganisasjoner
- Budsjett for opplæring

Krav 5: Evne til å overvåke at personellet alltid er pålitelige (B 4.5.5)

Det kreves at søker kan vise til at det foreligger rutiner og tiltak for kontinuerlig å sikre de ansattes pålitelighet og troverdighet. Det kan eksempelvis vises til at man har rutiner og tiltak i kvalitetshåndbok el. som sikrer påliteligheten og troverdigheten til alle ansatte, også støttefunksjoner. Alternativt kan det gis en generell beskrivelse av hvordan selskapet sikrer medarbeidernes pålitelighet og troverdighet. Det kan også vises til at man har taushetserklæringer for sine ansatte.

Det må gis en beskrivelse av størrelsen på selskapet og antall ansatte. Hvor mye som kreves av rutiner og tiltak for å sikre de ansattes pålitelighet og troverdighet vil avhenge av selskapet størrelse.

I IMO-sirkulær MSC/Circ.1074 forutsettes det at en RSO har etablert en prosess og prosedyrer for å vurdere og overvåke påliteligheten til sine ansatte med periodiske intervaller (appendix 3.9.9).

Eksempler på dokumentasjon:

- Rutiner og tiltak i kvalitetshåndbok el.
- Taushetserklæringer

Krav 6: Evne til å opprettholde egnede tiltak for å unngå ulovlig viderefremming av eller tilgang til følsomt materiale knyttet til sikringen (B 4.5.6)

Dette kravet innebærer at søker har rutiner og tiltak for å forhindre uautorisert tilgang til sensitiv sikringsinformasjon eller skjermingsverdige opplysninger og dokumenter. Selskapet må vise til at de har skriftlige prosedyrer som beskriver dokumentbehandling og forsendelse av denne type informasjon og dokumenter. I tillegg må selskapet si noe om hvordan sensitiv sikringsinformasjon oppbevares, både fysiske og elektroniske versjoner. Dette innebærer fysiske hindringer (adgangskontroll, oppbevaring osv.) og beskyttelse av pc, passord, nettverk osv. Selskapet må ha oversikt over hvem av de ansatte som har tilgang til sensitiv sikringsinformasjon, og disse må avgi taushetserklæring.

I IMO-sirkulær MSC/Circ.1074 forutsettes det at en RSO har etablert en prosess og prosedyrer for å sørge for at man har tiltak på plass for å unngå uautorisert viderefremming av, eller tilgang til, sensitiv sikringsinformasjon relatert til sårbarhetsvurderinger og sikringsplaner for skip og havneanlegg (appendix 3.9.10).

Det går frem av forskrift om sikring av havneanlegg § 13 at "[s]årbarhetsvurderinger, sikringsplaner og annen sensitiv sikringsinformasjon skal sikres slik at uvedkommende ikke får tilgang til eller kunnskap om innholdet". For mer informasjon om denne, se veiledningen til forskriften.

Eksempler på dokumentasjon:

- Prosedyrer som beskriver dokumentbehandling, forsendelse og oppbevaring av sensitiv sikringsinformasjon mm.
- Beskrivelse av fysiske og elektroniske hindringer.
- Taushetserklæringer for ansatte.

Krav 7: Kunnskap om kravene i kapittel XI-2 og del A av dette regelverket, og om sikringsregler i relevant nasjonal lovgivning og internasjonalt regelverk (B 4.5.7)

Søker må ha inngående kunnskap om kravene som fremgår av ISPS-koden, EU-forordning 725/2004 og EU-direktiv 2005/65. I tillegg må søker ha inngående kunnskap om det nasjonale regelverket. Dette innebærer havne- og farvannsloven, forskrift om sikring av havneanlegg og forskrift om sikring av havner. I tillegg er det en fordel å ha kunnskap om annet nasjonalt eller internasjonalt regelverk som stiller krav til sikring.

Det må dokumenteres at søker er tilegnet seg denne kunnskapen enten gjennom kurs og utdanning eller gjennom erfaring med å jobbe innenfor faget. Erfaring kan eksempelvis innebære arbeid som RSO eller at man har utviklet kurs eller avholdt seminarer innenfor relevant regelverk. I tillegg kan relevant erfaring også være arbeid med internasjonale maritime regelverk (SOLAS, ISM, MarPol, STCW osv) gjennom jobb som surveyor, sikkerhetsrådgivning mot rederier eller myndighet, ifm IMO og lignende.

Eksempler på dokumentasjon:

- Dokumentasjon på gjennomført relevant kurs eller utdanning
- Dokumentasjon på relevant erfaring

Krav 8: Kunnskap om gjeldende sikringstrusler og -mønstre (B 4.5.8)

Søker må ha kunnskap om det til enhver tid gjeldende trusselbildet og de sikringsmessige trusler norske havner og skipsfarten står overfor. Søker må beskrive hvordan de løpende og gjennom arbeid med spesifikke saker innhenter denne type informasjon, eksempelvis gjennom kontakt med politi, Norsk sikkerhetsmyndighet, PST, Forsvaret og lignende. Det kan gis eksempler fra prosjekt selskapet har arbeidet med der det gis en beskrivelse av hvordan det ble skaffet informasjon om gjeldende trusselbilde.

Eksempler på dokumentasjon:

- Beskrivelse av hvordan man løpende innhenter informasjon
- Dokumentasjon på deltakelse på relevante seminarer, konferanser eller møter
- Eksempler på prosjekt

Krav 9: Kunnskap om gjenkjenning og påvisning av våpen, farlige stoffer og innretninger (B 4.5.9)

Søker må ha kunnskap om gjenkjenning og påvisning av våpen, farlige stoffer og innretninger. Dette kan søker eksempelvis ha fått gjennom kurs eller utdanning som inneholder opplæring i å oppdage våpen, farlige gjenstander, stoffer og innretninger. Alternativt må det dokumenteres at søker har erfaring fra gjennom søking eller identifikasjon av våpen.

Eksempler på dokumentasjon:

- Dokumentasjon på kurs, sertifikater og lignende for som viser kompetanse på å oppdage våpen, farlige gjenstander, stoffer og innretninger
- Dokumentasjon på relevant erfaring

Krav 10: Kunnskap om gjenkjenning uten forskjellsbehandling av kjennetegnene ved og atferdsmønstrene til personer som kan utgjøre en sikkerhetstrussel (B 4.5.10)

Søker må ha kunnskap om gjenkjenning, på en ikke-diskriminerende måte, av kjennetegn og adferdsmønstre til personer som kan utgjøre en trussel for sikkerheten. Søker må ha kurs eller utdanning innenfor menneskelig adferd (militær eller sivil) og i tillegg relevant operativ erfaring fra for eksempel militæret, utenriktjenesten, politi eller tollvesen.

Eksempler på dokumentasjon:

- Dokumentasjon på gjennomført relevant kurs eller utdanning
- Dokumentasjon på relevant erfaring

Krav 11: Kunnskap om metoder som brukes til å omgå sikringstiltak (B 4.5.11)

Søker må ha kunnskap om teknikker og metoder som kan brukes til å omgå sikringstiltak. Dette kan søker ha fått gjennom erfaring (militær/sivil) fra sikring og trening i hvordan sikringstiltak settes opp og omgås, eller at søker har gjennomført utdanning eller kurs i sikringsutstyr. Det kan også være relevant erfaring å ha gjennomført sårbarhetsanalyse av et sikringssystem.

Eksempler på dokumentasjon:

- Dokumentasjon på gjennomført relevant kurs eller utdanning
- Dokumentasjon på relevant erfaring

Krav 12 : Kunnskap om sikrings- og overvåkningsutstyr og -systemer og begrensningene ved bruk av slikt utstyr og slike systemer. (B 4.5.12)

Søker må ha kunnskap om sikrings- og overvåkningsutstyr og om begrensningene ved bruk av slikt utstyr og slike systemer. For å oppfylle dette kravet kan søker ha teknisk formalkompetanse innenfor design og bruk av sikrings- og overvåkningsutstyr, eller dokumentere realkompetanse innenfor dette området. Relevant realkompetanse kan eksempelvis være erfaring med design av sikringssystem for havn eller annen relevant industribedrift.

Eksempler på dokumentasjon:

- Dokumentasjon på gjennomført relevant kurs eller utdanning
- Dokumentasjon på relevant erfaring

Krav 13: Kompetanse i å gjennomføre sikringsrisikoanalyser (§ 6 (2))

Kompetanse i å gjennomføre sikringsrisikoanalyser er såpass grunnleggende for det arbeidet en RSO godkjennes for å gjøre, at dette kravet er presisert spesifikt i forskrift om sikring av havneanlegg. Søker må ha ekspertise innen etablerte standarder i sikringsrisikoanalyser, og det må kunne vises til at søker både har utdanning i dette og har praktisk erfaring i å gjennomføre sikringsrisikoanalyser innenfor maritim sektor eller annen tilsvarende industri eller virksomhet.

Dersom søknaden gjelder fornying av godkjenning som RSO vil Kystverket se hen til søkers tidligere arbeider som godkjent RSO. Det vil legges avgjørende vekt på om RSOen kontinuerlig har levert sikringsrisikoanalyser av god kvalitet og i samsvar med gjeldende regelverk, maler og veiledninger.

Eksempler på dokumentasjon:

- Dokumentasjon på at selskapet har gjennomført sikringsrisikoanalyser for havner og/eller havneanlegg
- Dokumentasjon på at selskapet har gjennomført sikringsrisikoanalyser for annen relevant industri
- Kompetanse innen etablerte standarder på området
- Kursbevis for kurs i analysemetodikk